

تاریخ موسیقی جهان

روح انگیز راهگانی با مقدمه پرویز منصوری

جنگ های صلیبی و نقش آن در هنر و تمدن اروپا

اروپاییان در جنگ با مسلمانان، متوجه شدند که افراد غیر مسیحی، از هر جهت، چه از نظر علمی و چه از نظر اصول اخلاقی و خصوصیات فردی و اجتماعی بر آنها برتری دارند. از این رو به آنها، بیشتر از مسیحیان رغبت نشان دادند. مسلمانان آشنایی کاملی با فرهنگ و تمدن قدیم یونان داشتند، در حالیکه اروپائیان مسیحی تا آن زمان از تاریخ و فرهنگ یونان، تقریباً بی خبر بودند. آنها توسط مسلمانان با مدنیت یونان آشنا گشتند.

بر اثر حمله اعراب به اسپانیا در قرن هشتم، سازهای شرقی بسیاری مانند عود، رباب و کیتارا به آنجا برده شد. بر پایه این سازها و طی سالها بعد یعنی در آغاز رنسانس، اولین گیتار به وجود آمد که ساز ملی اسپانیا شناخته شد.

اروپاییان در جنگهای صلیبی با سازهای شرقی از جمله عربی مانند رباب الشاعر و رباب المغنی که دارای یک یا دو سیم و آرشه بود، آشنا شدند و از روی آن سازی به نام ربک (Rebec) را شامل سه سیم بود، ساختند. این ساز (ربک) به تدریج به ویول های (Viola) کوچک و بزرگ تبدیل شد.

خیاگران دوره گرد از سازهای مختلف استفاده می کردند که مهمترین آنها ویولن بود. این ابزار موسیقی که مهمترین ساز ارکستر سنفونیک است و به آن شاه ارکستر می گویند، از سازهای شرقی است که بعد از جنگهای صلیبی به اروپا برده شد و طی مراحل تکامل یافته است. گفته می شود که نوازندگان دوره گرد اولین کسانی بودند که سازهای آرشه ای را از شرق به اروپا بردند.

پیشرفت سازها

پیشرفت تکنولوژی در ساختن آلات موسیقی همراه با ابداعات موسیقی و آهنگسازی قدم به قدم پیش رفته است. صنعتگران وسائل جدیدی برای بهتر کردن آلات موسیقی به وجود آوردند و گام های موثری در توسعه موسیقی برداشتند. اختراع سازهای جدید موسیقی، موجب برانگیختن قدرت تخیل و خلاقیت آهنگسازان گردید و به آفرینش و

ایجاد فرم های جدید در موسیقی منجر شد. صنعتگران در سازها شروع به ابداعات جدید نمودند، به طوریکه در یونان باستان "سیتار" متشکل از پانزده تا هیجده سیم جایگزین چنگ که دارای سه تا پنج سیم بود گردید و تعداد سیم های مصریان به چهل عدد رسیده بود ولی از هر کدام این سیم ها قادر نبودند بیش از یک صدا تولید کنند این شرایط تا مدت ها ادامه داشت تا به این فکر افتادند که جعبه ای طنینی و دسته دار به منظور تعبیه سیم های چنگ تهیه کنند تا دست نوازنده قادر به لغزیدن در طول تارها باشد و در نقاط خاص و متفاوتی، سیم ها را به فشار درآورد و به ایجاد صداهای مختلف بیانجامد، اینگونه سازها که به این طریق ساخته می شدند را باید اعقاب ماندولین و گیتار به شمار آورد.

موسیقی علمی و چند صدایی قرون وسطی (قرن دهم تا سیزدهم)

موسیقی علمی، مذهبی و عامیانه غربی پا به پای هم پیش رفتند و تکامل یافتند. این دو نوع موسیقی قبل از اینکه پلی فونیک (چند صدایی) شوند مانند موسیقی یونانی هم صدایی یا همفونی بودند، این اصطلاح از کلمات یونانی همو (مشابه)، پولی (متعدد) و فون (صدا یا صوت) ترکیب شده اند.